

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ آموزش و پرورش

استان ایلام

(۱۳۸۰-۱۳۰۹ هـ. ش)

گردآورنده: نورالدین نعمتی

با همکاری نصرت الله رجبی

انتشارات اسپندهنر - ۱۳۸۴

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

نعمتی، نورالدین ۱۳۴۹ هـ ش

تاریخ آموزش و پرورش استان ایلام (۱۳۸۰-۱۳۰۹ هـ ش) / مؤلف: نورالدین نعمتی، با همکاری
نصرت الله رجبی. - تهران: اسپند هنر، ۱۳۸۳.

۲۱۶ ص. جدول.

ISBN ۹۶۴-۷۴۳۷-۳۴-X ۱۶۵۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص ۲۰۷-۲۰۹: همچنین به صورت زیرنویس.

نمایه.

۱. آموزش و پرورش - ایران - ایلام (استان) - تاریخ. الف - رجبی، نصرت الله، ۱۳۳۴ -
ب. عنوان.

۳۷۰/۹۵۵۴

۷ ن ۹ الف / LA ۱۳۵۴

۸۳-۲۶۷۷۶ م

کتابخانه ملی ایران

اسپند هنر

- نشانی: خیابان نوفل لوشاتو- روبروی سفارت روسیه-خیابان مسعودسعد- پلاک ۱۶-
طبقه دوم - انتشارات اسپند هنر
- تلفن: ۶۷۳۷۱۳۳ - ۶۷۳۷۳۳۲ - ۶۷۳۷۴۰۹ - ۶۷۳۷۵۰۹ - ۰۹۱۲۱۳۸۵۶۶۲ - ۰۹۱۲۳۰۴۹۱۰۹
- نام کتاب: تاریخ آموزش و پرورش استان ایلام (۱۳۸۰-۱۳۰۹ هـ ش)
- گردآورنده: نورالدین نعمتی با همکاری نصرت الله رجبی
- ناشر: اسپند هنر
- ویراستار: کلانتر بارانی
- لیتوگرافی: اسپند هنر (لاسی)
- چاپ اول: بهار ۱۳۸۴
- تیراژ: ۱۵۰۰ جلد
- شابک: ۹۶۴-۷۴۳۷-۳۴-X
- قیمت: ۱۶۵۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار
	فصل اول کلیات
۱۱	مقدمه
۱۲	بیان مسئله
۱۳	اهمیت و ضرورت مسئله
۱۳	اهداف و سؤالات پژوهش
۱۵	تعریف اصطلاحات
۱۶	روش پژوهش
۱۷	روش گرد آوری اطلاعات
	فصل دوم: جغرافیای تاریخی استان از آغاز تاکنون
۲۱	ایلام پیش از اسلام
۲۲	ایلام در دوره اسلامی
۲۹	خصوصیات طبیعی و اقلیمی
۳۰	بررسی اوضاع فرهنگی و اجتماعی استان ایلام
	فصل سوم: تحولات آموزش و پرورش ایران تا اوایل حکومت پهلوی
۳۳	تعلیم و تربیت در ایران باستان
۳۳	آموزش و پرورش در ایران باستان
۳۸	آموزش و پرورش ایران بعد از اسلام
۳۹	دوره اول از ورود اسلام تا سال ۲۵۰ هجری قمری

صفحه	عنوان
۴۱	دوره دوم از نیمه دوم قرن سوم تا نیمه اول هجری قمری
۴۲	دوره سوم از نیمه دوم قرن هفتم هجری تا ظهور سلسله صفویه
۴۲	دوره چهارم: از سلسله صفوی تا روی کار آمدن سلسله افشاریه
۴۳	دوره پنجم: از دوره افشاریه تا افشاریه تا اواسط سلسله قاجار
۴۴	دوره ششم: از تأسیس دارالفنون تا اواخر حکومت پهلوی اول
۴۶	تأسیس وزارت علوم
۴۶	انجمن معارف
۴۷	قانون اساسی مشروطه
۴۸	نظام آموزشی ایران
	فصل چهارم: روند تحولات آموزش و پرورش جدید در استان ایلام از دوره پهلوی تاکنون (۱۳۸۰ - ۱۳۰۹ هـ ش)
۵۳	آموزش غیر رسمی
۵۶	آموزش رسمی
۵۶	دبستان شاهپور
۵۹	دبستان دخترانه نیریه
۶۰	توسعه آموزش و پرورش جدید
۶۱	مرحله دوم شکل گیری آموزش و پرورش نوین در منطقه
۶۴	رشد و توسعه آموزش و پرورش در فاصله سالهای ۱۳۳۵ تا ۱۳۴۵
۶۸	رشد و توسعه آموزش و پرورش در فاصله سالهای ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۵
۷۷	رشد و توسعه آموزش و پرورش در فاصله سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵
۸۴	رشد و توسعه آموزش و پرورش در فاصله سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۷۵
۸۹	رشد و توسعه آموزش و پرورش در فاصله سالهای ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۰
۹۳	رشد و توسعه مراکز تربیت معلم

صفحه

عنوان

	فصل پنجم: آموزش و پرورش جدید در شهرستان آبدانان
۹۹	موقعیت و خصوصیات عمده جمعیت مسکون شهرستان آبدانان
۱۰۲	آموزش و پرورش غیر رسمی
۱۰۳	آموزش و پرورش رسمی
	فصل ششم: آموزش و پرورش جدید در شهرستان ایلام
۱۱۱	آموزش و پرورش جدید در شهرستان ایلام
۱۱۱	وضعیت طبیعی و انسانی شهر ایلام
۱۱۳	آموزش و پرورش غیر رسمی در شهرستان ایلام
۱۱۵	آموزش و پرورش رسمی در شهرستان ایلام
۱۱۸	آموزش جدید در بخش چوار
۱۲۳	وضعیت کنونی آموزش و پرورش چوار
	فصل هفتم: آموزش و پرورش در شهرستان ایوان
۱۲۷	موقعیت طبیعی و انسانی در شهرستان ایوان
۱۲۸	آموزش و پرورش رسمی در شهرستان ایوان
	فصل هشتم: آموزش و پرورش جدید در شهرستان شیروان چرداول
۱۳۳	موقعیت طبیعی و انسانی در بخش چرداول
۱۳۴	آموزش و پرورش رسمی در بخش چرداول
۱۳۸	آموزش و پرورش در بخش شیروان
۱۴۱	آموزش و پرورش رسمی در بخش شیروان
۱۴۳	آموزش و پرورش در بخش هلیلان
۱۴۵	آموزش و پرورش رسمی در بخش هلیلان

صفحه	عنوان
	فصل نهم: آموزش و پرورش در شهرستان دره شهر
۱۴۹	موقعیت طبیعی و انسانی دره شهر
۱۵۴	آموزش و پرورش غیر رسمی در شهر دره شهر
۱۵۵	آموزش و پرورش رسمی در دره شهر
۱۵۹	آموزش و پرورش در بخش بدره
۱۶۰	آموزش و پرورش رسمی در بدره
	فصل دهم: آموزش و پرورش جدید در شهرستان دهلران
۱۶۵	موقعیت طبیعی و انسانی شهر دهلران
۱۶۷	آموزش و پرورش غیر رسمی در شهر دهلران
۱۶۷	آموزش و پرورش رسمی در شهر دهلران
۱۷۱	آموزش و پرورش زرین آباد
۱۷۱	آموزش و پرورش رسمی در بخش زرین آباد
۱۷۳	آموزش و پرورش در بخش موسیان
۱۷۵	آموزش و پرورش رسمی در بخش موسیان
	فصل یازدهم: آموزش و پرورش در شهرستان مهران
۱۷۹	موقعیت طبیعی و انسانی شهر مهران
۱۸۲	آموزش و پرورش غیر رسمی در شهر مهران
۱۸۲	آموزش و پرورش رسمی در شهر مهران
۱۸۵	آموزش و پرورش در بخش ملکشاهی
۱۸۷	آموزش و پرورش رسمی در بخش ملکشاهی
۱۹۱	نتیجه گیری
۱۹۹	تصاویر چند تن از فرهنگیان استان ایلام
۲۰۵	فهرست منابع و مآخذ و فهرست اعلام

پیشگفتار

کتابی که اینک در دسترس شماست، نگاهی به تاریخ تحولات آموزش و پرورش جدید استان ایلام در فاصله سالهای ۱۳۸۰-۱۳۰۹ ه. ش است. کوشش شده است، برای تکمیل مجموعه حاضر، از تمامی منابع و طلاعات موجود به نحو دقیق و مفید استفاده شود. در هر حال علم تاریخ، مسئول شناخت گذشته ماست و می‌باید این شناخت از گذشته، ما را در جهت روشن شدن سوابق زندگی اجتماعی و تأثیر انکارناپذیر آن در تبیین و فهم حال و آینده یاری دهد.

آموزش و پرورش یکی از عناصر مهم تکوین، توسعه و انتقال عناصر فرهنگی است، لذا وقتی که رشد و توسعه آن را بررسی می‌کنیم، خواهیم دید که عناصر مختلفی مانند سازمان سیاسی، سطح علوم، وضعیت اجتماعی، اقتصادی، جغرافیایی و عوامل متعدد دیگری در رشد و توسعه آن مؤثر است. جهت‌گیری نظام آموزش و پرورش در کشور ایران بیشتر متأثر از عوامل ملی و مرکزی است و روی به آینده دارد. اما تا شناختی علمی و دقیق از آموزش و پرورش گذشته و حال نداشته باشیم، آینده تار و میهم خواهد بود و تنها با بررسی علمی و انتقادی نسبت به گذشته و حال می‌توان برای موفقیت در آینده امیدوار بود. بدین سان بررسی و مطالعه تاریخ آموزش و پرورش بهترین راه شناخت آموزش و پرورش است. این مجموعه دارای یازده فصل می‌باشد.

فصل اول، کلیاتی درباره روش پژوهش و ادبیات موضوع است. فصل دوم، جغرافیای تاریخی استان ایلام از دوره باستان تا پایان سلسله پهلوی است. فصل سوم، اوضاع اجتماعی و فرهنگی آموزش و پرورش ایران پیش از اسلام و ایران پس از اسلام تا پایان حکومت قاجار و اهداف آموزش و پرورش در سطوح مختلف آموزش عمومی و عالی و تأثیر پذیری آموزش و پرورش کشور از غرب را مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل چهارم، به‌چگونگی شکل‌گیری، تحول و تکوین آموزش و پرورش جدید استان در فاصله سالهای ۱۳۸۱-۱۳۰۹ ه. ش. می‌پردازد، از فصل پنجم تا فصل یازدهم به بررسی و چگونگی شکل‌گیری نظام جدید آموزش و پرورش در شهرستانهای استان به ترتیب، آبدانان، ایلام، ایوان، شیروان چرداول، دره شهر و دهلران، مهران پرداخته شده است. این نوشته از اولویتهای پژوهشی سازمان آموزش و پرورش استان ایلام بوده است و اینک که در هیئت کتاب به پیشگاه اهل فکر و فرهنگ عرصه می‌شود، مراتب تقدیر و تشکر خود را از آقایان نصرت‌الله رجیبی، دکتر یارمحمد قاسمی، مراد نعمتی، ظاهر سارایی، حبیب‌الله محمودیان و اعضای محترم شورای تحقیقات سازمان آموزش و پرورش که به انجای مختلف در فراهم آمدن این مجموعه یاری‌ام داده‌اند ابراز می‌دارم.

تابستان ۱۳۸۲

نورالدین نعمتی